



Επιμορφωτικές συναντήσεις για το
Επικαιροποιημένο Αναλυτικό Πρόγραμμα
Αρχαίων Ελληνικών Λυκείου

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου
ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων
Υπεύθυνη Μαθήματος Αρχαίων Ελληνικών

1. Επαναπροσδιορισμός των ΔΕ/ΔΕ με έμφαση στη μεθοδολογία και τις δεξιότητες, με τις κατάλληλες κάθε φορά προσαρμογές, ανάλογα με το μαθησιακό επίπεδο των μαθητών/-τριών και αφαίρεση των γραμματικο-συντακτικών φαινομένων από το αρχείο των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας και ένταξή τους σε συνοδευτικό πίνακα. Επικέντρωση στη διδακτική μεθοδολογία και καλλιέργεια δεξιοτήτων ανεξάρτητα από τη συγκεκριμένη κάθε φορά ύλη (ενεστώτας ή αόριστός, δευτ. ειδικές ή χρονικές προτάσεις κ.ο.κ.)
2. Αναδιαμόρφωση και επαναπροσδιορισμός των Γενικών Δεικτών Επιτυχίας με άξονα το κείμενο.

Παλαιοί Γενικοί Δείκτες	Επικαιροποιημένοι Γενικοί Δείκτες
Α. Να επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον, το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του κειμένου και τα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα.	1. Το κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το πλαίσιο παραγωγής του
Β. Να παράγουν γραπτό λόγο, αξιοποιώντας στοιχεία των αρχαιοελληνικών κειμένων που διδάσκονται.	2. Το κείμενο ως περιεχόμενο
Γ. Να συνειδητοποιούν τη διαχρονία της Ελληνικής Γλώσσας.	3. Το κείμενο ως μορφή
Δ. Απολαμβάνουν αισθητικά το αρχαιοελληνικό κείμενο, αναγνωρίζοντας τη λογοτεχνική του αξία.	4. Το κείμενο ως χώρος συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου

Οι παλαιοί Γενικοί Δείκτες Β, Γ και Δ στην πραγματικότητα αποτελούν επιμέρους δείκτες (ή δραστηριότητες), οι οποίοι έχουν επαναπροσδιοριστεί και ενταχθεί στα κατάλληλα σημεία του επικαιροποιημένου Α.Π.



3. Αρκετοί από τους παλαιούς ΔΕ/ΔΕ έχουν επαναπροσδιοριστεί ή επαναδιατυπωθεί ή έχουν μετακινηθεί, ώστε να εντάσσονται σε ένα λογικά και επιστημονικά δομημένο Α.Π. Όσοι ΔΕ/ΔΕ κρίθηκαν ακατάλληλοι, έχουν αφαιρεθεί.
4. Καινοτομία του επικαιροποιημένου Α.Π. αποτελούν οι ενδεικτικές δραστηριότητες (στο παλαιό Α.Π. η συγκεκριμένη στήλη είτε δεν υπήρχε είτε ήταν κενή).
5. Καινοτομία αποτελούν, επίσης, οι ικανότητες διά βίου μάθησης, όπως αυτές έχουν καθοριστεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης (2018) και είναι οι ικανότητες: γραμματισμού, η πολυγλωσσική ικανότητα, η μαθηματική ικανότητα, η ψηφιακή ικανότητα, η ικανότητα του πολίτη, η μεταγνωστική ικανότητα, η ικανότητα του επιχειρείν και η ικανότητα πολιτιστικής επίγνωσης και έκφρασης.

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ			
ΤΑΞΗ: Α' ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ			
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ <i>Οι μαθητές/μαθήτριες:</i>	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ <i>Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση:</i>	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ <i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/ Αξίες</i>	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>Οι μαθητές/μαθήτριες:</i>
A. Να επεξεργάζονται το κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το πλαίσιο παραγωγής του	A.1 Να διακρίνουν τα κειμενικά χαρακτηριστικά	A.1.1 Αναγνώριση του γραμματειακού είδους του κειμένου και των χαρακτηριστικών του (π.χ. ιστοριογραφία/σητορικός λόγος) A.1.2 Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κειμενικού είδους (π.χ. επιστολή ή ομιλία) [Γραμματειακός Γραμματισμός]	<ul style="list-style-type: none"> - Εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες τεκμηρίωσης του γραμματειακού του είδους, τις καταγράφουν ή/και τις συμπληρώνουν με σχετική αναζήτηση σε έντυπες ή/και ηλεκτρονικές πηγές - Συνθέτουν εννοιολογικό χάρτη, στον οποίο ταξινομούν π.χ. την ιστοριογραφία και τον Ξενοφώντα ανάμεσα σε άλλους συγγραφείς και γραμματειακά είδη [Γραμματειακός Γραμματισμός, Μαθηματική και Ψηφιακή Ικανότητα]
	A.2 Να προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου	A.2.1 Πληροφορίες για τον χωροχρόνο παραγωγής του λόγου A.2.2 Πληροφορίες για τον δημιουργό A.2.3 Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό πλαίσιο δημιουργίας του γραμματειακού είδους [Γραμματειακός Γραμματισμός]	<ul style="list-style-type: none"> - Αναζητούν, σε έντυπες ή/και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα) πληροφορίες για τον συγγραφέα του εκάστοτε κειμένου, αποκτώντας σταδιακά οικειότητα με την αρχαία ελληνική γραμματεία - Καταρτίζουν χρονογραμμή για την ένταξη του συγγραφέα και του έργου του στον ιστορικό χρόνο και την πολιτική συγκυρία (π.χ. Ξενοφώντας - Ελληνικά) (Ψηφιακή Ικανότητα, Γραμματειακός Γραμματισμός)



Η δομή του Α.Π. - Συνοπτικά

Γενικοί Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επιτυχίας
1. Το κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το πλαίσιο παραγωγής του	<ul style="list-style-type: none">• Κειμενικά χαρακτηριστικά• Ταυτότητα του κειμένου
2. Το κείμενο ως περιεχόμενο	<ul style="list-style-type: none">• Κειμενικά στοιχεία• Δομή (συνεκτικότητα) του κειμένου
3. Το κείμενο ως μορφή	<ul style="list-style-type: none">• Λεξιλογικά στοιχεία• Γραμματική• Συντακτικό• Αισθητικά και υφολογικά στοιχεία• Στρατηγικές πειθούς
4. Το κείμενο ως χώρος συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου	<ul style="list-style-type: none">• Κατανόηση, απόδοση κειμένου στα Ν.Ε.• Αδίδακτα ΑΕ κείμενα• Συστηματοποίηση διαδικασίας απόδοσης• Ισοδυναμίες ΑΕ-ΝΕ, ερμηνεία μέσω της ΝΕ απόδοσης• Γνώσεις, στάσεις, αξίες και σύγχρονη πραγματικότητα• Αξίες, αντιλήψεις, προσωπική γνώμη• Διεπιστημονική/διαθεματική προσέγγιση, πολυτροπικό υλικό



Γενικοί Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
A. Να επεξεργάζονται το κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το πλαίσιο παραγωγής του	A1. Να διακρίνουν κειμενικά χαρακτηριστικά A.2 Να προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου	A.1.1 Γραμματειακό είδος του κειμένου και χαρακτηριστικά του A.1.2 Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κειμενικού είδους (π.χ. επιστολή ή ομιλία) [A' Λυκ.] A.1.2 Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του είδους (δικανικός λόγος) ως προς τη δομή, τη λογική οργάνωση, την επιχειρηματολογία και την ειδική γλωσσική έκφραση [B' Λυκ.] A.1.1 Αναγνώριση των χαρακτηριστικών του φιλοσοφικού λόγου και των διαφορών του από άλλα είδη πεζού λόγου A.1.2 Ταυτοποίηση του <i>Πρωταγόρα</i> ως φιλοσοφικού διαλόγου και προσδιορισμός των χαρακτηριστικών του φιλοσοφικού διαλόγου μέσα στο κείμενο [<i>Πρωταγόρας</i>] A.1.1 Εξοικείωση με την αρχαία ελληνική ιστοριογραφία, την ιδιοτυπία και τη σημασία την παρουσίας του <i>Έπιταφίου Λόγου</i> στο έργο του Θουκυδίδη A.1.2 Ταυτοποίηση του <i>Έπιταφίου</i> ως επιτελεστικού κειμενικού είδους με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (παραδοσιακός προφορικός χαρακτήρας με λογοτυπικά χαρακτηριστικά, ρητορικός λόγος εντός ιστοριογραφικού κειμένου) με βάση το κείμενο [<i>Επιτάφιος</i>] A.2.1 Χωροχρόνος παραγωγής έργου A.2.2 Δημιουργός A.2.3 Ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό πλαίσιο δημιουργίας του γραμματειακού είδους
B. Να επεξεργάζονται το κείμενο ως περιεχόμενο	B.1 Να εντοπίζουν και να διερευνούν κειμενικά στοιχεία	B.1.1 Θεματικά κέντρα του κειμένου B.1.2 Εντοπισμός στο αρχαιοελληνικό κείμενο του χώρου, του χρόνου, των προσώπων και των γεγονότων B.1.3 Στοιχεία του κειμένου (πολιτισμικά, πραγματολογικά, ηθικά, νοηματικά, ιδεολογικά)



	<p>B.2 Να κατανοούν την δομή και συνεκτικότητα του κειμένου</p>	<p>B.2.1 Σχέσεις συνοχής (αιτιώδεις, συμπληρωματικές, αντιθετικές), ανάμεσα σε περιόδους, παραγράφους και ενότητες, αξιοποιώντας και τα λεκτικά στοιχεία συνοχής (συνδετικές λέξεις, επιρρήματα κ.ά.) [Α' Λυκ.]</p> <p>B.2.1 Τρόπος οργάνωσης του κειμένου του ρητορικού λόγου (στοιχεία συνεκτικότητας και δομής του λόγου):</p> <ul style="list-style-type: none">- δομικά μέρη του ρητορικού λόγου (προοίμιον, διήγησις, πίστις, επίλογος)- λογικές νοηματικές σχέσεις που υποστηρίζουν τη συνεκτικότητα του κειμένου [Β' Λυκ.] <p>B.2.1 Αναγνώριση και αξιολόγηση της δομής του φιλοσοφικού κειμένου και εντοπισμός των στοιχείων οργάνωσής του [Πρωταγόρας]</p> <p>B.2.1 Αναγνώριση και αξιολόγηση της δομής του λόγου, εντοπισμός των στοιχείων οργάνωσής του και ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων της δομής του <i>Ἐπιτάφιου Λόγου</i> του Περικλή και της λειτουργίας του στο πλαίσιο της ιστορικής αφήγησης του Θουκυδίδη.</p> <p>B.2.2 Εντοπισμός και αξιολόγηση των ρητορικών στρατηγικών του Περικλή. [Επιτάφιος]</p>
<p>Γ. Να επεξεργάζονται το κείμενο ως μορφή</p>	<p>Γ.1 Λεξιλογικά στοιχεία του κειμένου</p>	<p>Γ.1.1 Ετυμολογία</p> <p>Γ.1.2 Σημασία των λέξεων, σημασιολογικές σχέσεις των λέξεων (π.χ. συνωνυμία, αντωνυμία, λεξιλογικές οικογένειες, παράγωγα κ.ά.)</p> <p>Γ.1.3 Μορφολογικά χαρακτηριστικά των λέξεων (ορθογραφία, τόνοι, πνεύματα, ετυμολογία, σύνθεση), λέξεις που είναι μορφολογικά εντελώς άγνωστες στα Ν.Ε. («νέες» λέξεις για τον μαθητή)</p> <p>Γ.1.4 Σύνδεση των λεξιλογικών στοιχείων του κειμένου με το περιεχόμενο, το ύφος και τον σκοπό του συγγραφέα</p> <p>Γ.1.4 Διάκριση της καθημερινής από τη φιλοσοφική-επιστημονική σημασία των λέξεων, αναπτύσσοντας στρατηγικές νοηματοδότησης μη οικείων λέξεων και φράσεων και διερευνώντας το επιμέρους μέσα στο σύνολο [Πρωταγόρας]</p> <p>Γ.1.4 Σύνδεση των λεξιλογικών στοιχείων του κειμένου με το περιεχόμενο, το ύφος και τον σκοπό του συγγραφέα [Επιτάφιος]</p>



	<p>Γ.2 Σημασιολογικές, ετυμολογικές και μορφολογικές ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα σε αρχαία και νέα ελληνική και την κυπριακή διάλεκτο</p> <p>Γ.3 Γραμματικά φαινόμενα (μορφολογία και λειτουργικότητα)</p>	<p>Γ.2.1 Επισημάνση νοηματικής συνάφειας Α.Ε και Ν.Ε με εκκίνηση τα Ν.Ε. Γ.2.2 Συνάφεια Α.Ε. και κυπριακής διαλέκτου: (π.χ. καταλήξεις ουσιαστικών και ρημάτων) Γ.2.3 Σύνδεση των Α.Ε. με τα λατινικά και άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες</p> <p>Βλ. συνοπτικό πίνακα γραμματικών και συντακτικών φαινομένων Γυμνασίου. Νοείται ότι προαπαιτούνται οι σχετικές γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν σε προηγούμενες τάξεις.</p> <p>Γ.3.1 Γραμματική αναγνώριση λέξεων -Κατασκευή και μετασχηματισμός γραμματικών τύπων με τη βοήθεια των βιβλίων αναφοράς και συστηματοποίηση και σταδιακή εκμάθηση του εκάστοτε γραμματικού φαινομένου που έχει μελετηθεί στο κείμενο και ερμηνεία βάσει κανόνων μορφολογικών διαφοροποιήσεων και εξαιρέσεων</p> <p>Εμπέδωση γραμματικών φαινομένων [Γ' Λυκ.]</p> <p>Γ.3.2 Διάκριση των κλιτών τύπων ως προς το είδος και τη λειτουργία τους στο επικοινωνιακό πλαίσιο του κειμένου και επισημάνση των νοηματικών αλλαγών που επέρχονται στη νεοελληνική απόδοση, όταν ακυρώνεται, για παράδειγμα, η συμφωνία ρήματος και υποκειμένου ή όταν αλλάζει ο χρόνος ή η έγκλιση του ρήματος ή ο αριθμός κλίσης των ουσιαστικών. Ανάπτυξη στρατηγικών προσέγγισης για το αδιάκτο κείμενο με αξιοποίηση της εμπειρίας από το διδαγμένο κείμενο.</p> <p>Γ.3.3 Εξάσκηση στην ορθογραφία Γ.3.4 Εξάσκηση στο αντίστροφο</p>
--	--	---



	<p>Γ.4 Συντακτικά φαινόμενα (δόμηση του λόγου και λειτουργικότητα)</p> <p>Γ.5 Αισθητικά και υφολογικά στοιχεία του κειμένου</p> <p>Γ.6 Να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν στρατηγικές πειθούς</p>	<p>Βλ. συνοπτικό πίνακα γραμματικών και συντακτικών φαινομένων γυμνασίου. Νοείται ότι προαπαιτούνται οι σχετικές γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν σε προηγούμενες τάξεις.</p> <p>Γ.4.1 Αναγνώριση της συντακτικής ταυτότητας και λειτουργίας στο κείμενο όρων, προτάσεων και προσδιορισμών</p> <p>Γ.4.2 Ομοιότητες και διαφορές ως προς τη συντακτική δομή των Α.Ε. και των Ν.Ε.</p> <p>Γ.4.3 Συνδυαστική λειτουργία γραμματικών και συντακτικών φαινομένων</p> <p>Γ.4.4 Μετασχηματισμός απλών συντακτικών δομών σε άλλες ισοδύναμες</p> <p>Γ.4.5 Εξάσκηση στο αντίστροφο</p> <p>Γ.5.1 Εντοπισμός εκφραστικών μέσων, σχημάτων λόγου, στοιχείων συνοχής (πρβλ. Νέα Ελληνικά), ειδικού λεξιλογίου, χρήση ρηματικών προσώπων, εγκλίσεων, υπερθετικών κ.ά. και η σημασία τους [Α' Λυκ.]</p> <p>Γ.5.1 Εντοπισμός της δικανικής και πολιτικής ορολογίας του κειμένου και συσχετισμός της με τα σημερινά δεδομένα [Β' Λυκ.]</p> <p>Γ.5.2 Εντοπισμός και ερμηνεία του ποιητικού-λογοτεχνικού ύφους του Πλάτωνα, της αντιθετικής ανάπτυξης του λόγου, των τυπικών αντιστιξέων [Πρωταγόρας]</p> <p>Γ.5.1 Εντοπισμός εκφραστικών μέσων, σχημάτων λόγου, στοιχείων συνοχής, ειδικού λεξιλογίου, χρήση ρηματικών προσώπων, εγκλίσεων, υπερθετικών κ.ά.) και αξιολόγηση της χρήσης συγκεκριμένων γλωσσικών επιλογών για την αισθητική αποτίμηση του λόγου. Ενδεικτικά, τη ιδιαίτερη χρήση του ουδετέρου, η μετοχή στον Θουκυδίδη [Επιτάφιος]</p> <p>Γ.6.1 Εντοπισμός της συλλογιστικής και των επιχειρημάτων των προσώπων/του συγγραφέα και αξιολόγησή τους</p> <p>Γ.6.2 Αναγνώριση, λειτουργία τρόπων και μέσων πειθούς (πρβλ. Νέα Ελληνικά) και αξιολόγησή τους</p>
<p>Δ. Το κείμενο ως χώρος συνάντησης αρχαίου και</p>	<p>Δ.1 Να κατανοούν και να αποδίδουν το αρχαιοελληνικό κείμενο στα Ν.Ε.</p>	<p>Δ.1.1 Κατανόηση και απόδοση του κειμένου από τα Α.Ε. στα Ν.Ε. με βάση τα ποικίλα γραμματικά, συντακτικά, σημασιολογικά και πραγματολογικά δεδομένα που αυτό περιέχει</p>



<p>σύγχρονου κόσμου</p>	<p>Δ.2 Να επεξεργάζονται και να αποδίδουν στα Ν.Ε. αδίδακτα αρχαιοελληνικά κείμενα και να εμβαθύνουν στον αρχαίο ελληνικό λόγο</p> <p>Δ.3 Να συσχετίζουν γνώσεις, στάσεις και αξίες με τη σύγχρονη πραγματικότητα</p> <p>Δ.4 Να προσεγγίζουν βιωματικά, κριτικά και διαχρονικά τα στοιχεία του κειμένου αιτιολογώντας τις διαπιστώσεις τους</p> <p>Δ.5 Να προσεγγίζουν διεπιστημονικά / διαθεματικά το κείμενο με αξιοποίηση πολυτροπικού</p>	<p>Δ.1.2 Συστηματοποίηση των βημάτων για παραγωγή απόδοσης στα Ν.Ε. με εφαρμογή των κανόνων δομής και λειτουργίας</p> <p>Δ.1.2 Εμπέδωση των βημάτων για παραγωγή απόδοσης στα Ν.Ε. με εφαρμογή των κανόνων δομής και λειτουργίας [Γ' Λυκ.]</p> <p>Δ.1.3 Ισοδυναμίες μεταξύ των δύο γλωσσικών μορφών και ερμηνεία μέσω της νεοελληνικής απόδοσης</p> <p>Δ.2.1 Επεξεργασία και απόδοση στα Ν.Ε. αγνώστων κειμένων (θεματογραφία) με αξιοποίηση των μορφοσυντακτικών κανόνων λειτουργίας της γλώσσας</p> <p>Δ.2.2 Συστηματοποίηση [Εμπέδωση στην Γ' Λυκ.] των βημάτων και σταδιακή αυτονόμηση των μαθητών/τριών στη διαδικασία επεξεργασίας και απόδοσης κειμένου στα Ν.Ε.</p> <p>Δ.3.1 Ανάδειξη θεμάτων σχετικών με την ιστορία, την πολιτική, τον δημόσιο βίο, τους θεσμούς, την καθημερινή ζωή, την πνευματική και καλλιτεχνική δραστηριότητα σε συσχετισμό με την σύγχρονη πραγματικότητα</p> <p>Δ.4.1 Διάλογος με τις αξίες, αντιλήψεις του κειμένου. Π.χ.: Α' Λυκ.: η έννοια της αρετής, ο πόλεμος, το δίκαιο του ισχυρού στον πόλεμο, η τύχη του ηττημένου στον πόλεμο, η αγωγή των νέων, η σχέση των νέων με τους παλαιότερους κ.λπ. Β' Λυκ.: λειτουργία της ρητορικής τέχνης στην υπηρεσία του δημοκρατικού πολιτεύματος Πρωταγόρας: Παιδεία, Αρετή, Τέχνη του λόγου Επιτάφιος: Δημοκρατία, Ενεργός Πολίτης</p> <p>Δ.5.1 Διεπιστημονική/Διαθεματική προσέγγιση του κειμένου, εντασσόμενη λειτουργικά στη διδασκαλία, ώστε να εξυπηρετεί την κατανόηση του κειμένου:</p> <ul style="list-style-type: none">- Γλώσσα- Ιστορία- Γεωγραφία- Θέατρο
--------------------------------	---	--



	υλικού (π.χ. χάρτες, εικόνες, κ.λπ.) (με την προϋπόθεση ότι αυτό εξυπηρετεί λειτουργικά την κατανόηση του κειμένου)	- Καλές Τέχνες - Λογοτεχνία - Θετικές Επιστήμες Δ.5.2 Πολυτροπικότητα , εντασσόμενη λειτουργικά στη διδασκαλία ώστε να εξυπηρετεί την κατανόηση του κειμένου: - Αξιοποίηση χαρτών, εικόνων, αναπαραστάσεων, σκίτσων, διαγραμματικών απεικονίσεων, φωτογραφιών, αφισών
--	---	--

Επεξήγηση όρων, όπως αυτοί χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών

Ικανότητα Γραμματισμού: Είναι η ικανότητα κατανόησης, έκφρασης, δημιουργίας και ερμηνείας εννοιών, αισθημάτων, γεγονότων και απόψεων τόσο σε προφορική όσο και σε γραπτή μορφή, με χρήση οπτικών, ηχητικών/ακουστικών και ψηφιακών υλικών.

- **Γλωσσικός Γραμματισμός:** Οι μαθητές/μαθήτριες να διακρίνουν και να συσχετίζουν το λεξιλόγιο των Α.Ε. με το αντίστοιχο των Ν.Ε. και να εφαρμόζουν τόσο τις γραμματικές και συντακτικές γνώσεις που απέκτησαν στο Γυμνάσιο όσο και αυτές που θα αποκτήσουν στο Λύκειο, ώστε να αναγινώσκουν και να ερμηνεύουν απλά αρχαιοελληνικά κείμενα ή και απαιτητικότερα κείμενα με τη βοήθεια δόκιμης μετάφρασης.
- **Γραμματειακός Γραμματισμός:** Οι μαθητές/μαθήτριες να εντοπίζουν στα διάφορα κείμενα τυπολογικά γνωρίσματα των διαφόρων γραμματειακών ειδών όπως η ιστοριογραφία, η ρητορική κ.λπ.
- **Κειμενικός Γραμματισμός:** Οι μαθητές/μαθήτριες να εντοπίζουν και να αξιοποιούν ερμηνευτικά πληροφορίες σχετικά με το επικοινωνιακό πλαίσιο του κειμένου: πομπός, δέκτης, ρητοί και άρρητοι στόχοι της επικοινωνιακής περίπτωσης κ.ά, αλλά και να μπορούν να συγκρίνουν τις νεοελληνικές αποδόσεις ενός αρχαιοελληνικού κειμένου.
- **Κοινωνικός και Πολιτειακός Γραμματισμός:** Οι μαθητές/μαθήτριες να ερμηνεύουν και να αποτιμούν το αρχαιοελληνικό κείμενο τόσο στη συγχρονία όσο και στη διαχρονία του μέσα από διευρυμένες οπτικές γωνίες και στο πλαίσιο μιας κοινωνίας που επικοινωνεί με την κλασική αρχαιότητα.
- **Κριτικός Γραμματισμός:** Οι μαθητές/μαθήτριες να εξηγούν, να ερμηνεύουν και να σχολιάζουν προφορικά ή γραπτά τις ιδέες και τις αξίες ενός κειμένου, προσλαμβάνοντας και κατανοώντας το κείμενο ολιστικά, και να τις συγκρίνουν με τις αξίες της σύγχρονης εποχής.
- **Ψηφιακός Γραμματισμός:** Οι μαθητές/μαθήτριες να εφαρμόζουν τα ψηφιακά μέσα στην αναζήτηση και διαχείριση της γνώσης, να επεξεργάζονται και να παράγουν οι ίδιοι/ίδιες κείμενα σε ψηφιακή μορφή, πολυτροπικά κ.ά.

Ικανότητα του Επιχειρείν: Η ικανότητα επενέργειας σε ευκαιρίες και ιδέες και μετασχηματισμού τους σε αξίες για τους άλλους. Η εν λόγω ικανότητα βασίζεται στη δημιουργικότητα, την κριτική σκέψη και την επίλυση προβλημάτων, την ανάληψη πρωτοβουλιών και την επιμονή, καθώς και στην ικανότητα συνεργασίας με σκοπό τον σχεδιασμό και τη διαχείριση έργων (π.χ. υλοποίηση μιας συνθετικής εργασίας τύπου project).



Άλλες επισημάνσεις

1. Εφαρμογή διδακτικών οδηγιών που δόθηκαν στους Προγραμματισμούς.
2. Αξιοποίηση όσο το δυνατόν περισσότερων κειμένων (θεματογραφία).
3. Για άλλα φαινόμενα γίνεται προϋδεασμός/απλή επεξήγηση με αξιοποίηση των Ν.Ε., για άλλα διδασκαλία. Πάντοτε κειμενοκεντρικά.
4. Αξιοποίηση απόδοσης κειμένων στα Ν.Ε. (πρβλ. τα δύο νέα κείμενα που έχουν αποσταλεί στην Α' Λυκ. προσαν.)
5. Επανάληψη και όχι εξαρχής διδασκαλία γραμματικής και συντακτικού.
Επαναφορά των φαινομένων καθόλη τη διάρκεια του έτους.
6. Νέοι τύποι ασκήσεων γραμματικής – συντακτικού: εφαρμογή στη διδακτική πράξη και στην αξιολόγηση.
7. Τήρηση διδακτικού χρόνου, ώστε η ύλη κάθε τάξης να ολοκληρώνεται.